

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 399. Quænam pœnæ blasphemiae de jure civili.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](#)

Haunold. l.c. num. 140. Pith. l.c. & alii communiter. De cetero

2. Resp. Ad Secundum: Blasphemia præcipue dividitur in hæreticam, dum nimurum aliquid articulis fidei contrarium de Deo assertur vel negatur, v.g. dicendo Deum esse mendacem, non esse omnipotentem; Et in non-hæreticam, dum non pronunciat quid de Deo articulis fidei contrarium, sed quid per modum imprecationis & detestationis in illum jicitur, v.g. imprecando vel optando, ut non esset.

Quæst. 398. Quænam sit pœna blasphemie de jure divino?

1. R Esp. Primo: Olim in lege veteri, Leviticus c. 24. v. 16. jubebantur affici morte & ab omni populi multitudine lapidibus obrui.

2. Resp. Secundo: Jure Canonico veteri Clerici blasphemantis pœna est depositio ab officio & statu Clericali. can. si quis. 22. q. 1. quæ tamen pœna depositionis solum locum habet in Clericis incorrigibilibus & consuetudinem blasphemandi habentibus. nisi forte tam gravis foret unica blasphemia, ut maximam divinæ Majestati inferat injuriam. Covar. l.c. num. 10. Diaz. in præl. crim. canon. v. blasphemia. c. 114. num. 2. Laicorum vero blasphemorum pœna est excommunicatione ferenda. eod. can. si quis. Postmodum vero iis pœnitentia publica & multa pecuniaria decreta. c. fin. b. t. circa quam pœnitentiam publicam notanda sequentia: Primo eam non imponi nisi publicè blasphemanti; delicta enim occulta publicè vindicanda non sunt, can. ult. 32. q. 5. Dicitur autem publicè blasphemare non solum in iudicio deluper convictus & condemnatus, & qui in publica platea vel foro blasphemat, sed etiam qui in domo vel loco privato, multis tamen præsentibus & audiensibus, & ad Episcopum deferentibus, modò blasphemans, si neget per idoneos testes convincatur. Pith. b. t. num. 9. cum Host. hic v. publicè. Secundo: hanc pœnitentiam non imponi Clerico publicè blasphemanti, quia Clericus non agit pœnitentiam publicam, cum eam agentes ad Ordines promoveri non debeant. c. ex pœnitentib. dist. 50. c. 1. de bigam. sed puniendum pœna arbitriæ. Host. hic. n. 4. Abb. n. 2. Tertio: Blasphemus privatut in gressu Ecclesiæ, donec egerit pœnitentiam, & si nolit agere pœnitentiam dictam, privatur sepulturæ ecclesiasticæ. Abb. in cit. c. ult. n. 3. Quartù: Ab hac pœnitentia publica absolvere potest solus Papa; ab occulta vero & privata, quam imponere potest Sacerdos proprius, idem absolvere potest. Abb. & Host. l.c. num. 9. Notandum denique, quod in calore iracundiae vel etiam ebrietate blasphemans publicè, non incurrat pœnam ordinariam, sed puniendum arbitrio judicis. Clarus v. blasphemia. num. 6. Menoch. de arb. caſ. 37f. num. 33. Fatin. pr. Crim. L. I. tit. 3. q. 20. num. 47. Pith. b. t. n. 11. Ad demum in cosdem Laicos & Clericos blasphemos amissio emolumentorum aut fructuum ex officio temporali vel beneficio ecclesiastico, horumque privatio & ad obtinenda illa inhabilitas, amissio dignitatis, infamis statio ante portas Ecclesiæ, fustigatio, tritemes aliaeque pœnæ pecuniariae & corporales pro delicti & personarum delinquentium aliarumque circumstantiarum varietate ipso facto incurriende aut per sententiam infligenda statuta sunt per sequentes Pontifices, Leonem X. in bulla incipiente: Sæperne dispensationis 7. hujus Pontificis Tom. I. Bullarij Julium III. in multis. 23. illius. Pium V.

cum primum. §. illius. Tom. 2. Bullarij. quarum Constitutionum tenores per extensum legi quoque possunt, quibus non est copia Bullarij Cherubini apud Reiffenst. b. t. num. 18. Quæ tamen, quia usū ferè, aut saltem in omnibus non receptæ in punitione blasphemorum consuetudines & statuta locorum observanda monet Castrop. tr. 17. d. 2. p. 2. §. 5. num. 1.

Quæst. 399. Quænam pœna blasphemie de jure civili?

R Esp. Est pœna mortis ad exemplum legis divinæ in veteri lege. Novell. 77. quam etiam Carol. V. in consti. crim. à 106. statuit pro blasphemia gravi, præsternum in Deum, pro levi tamen in sanctos mutilationem lingua, fustigationem, carcerationem, multam pecuniariam, aliamve arbitriariam pro circumstantiarum & delinquentium diversitate. Quæ pœna capitalis potissimum locum habet, si quis ex consuetudine blasphemet, & incorrigibilis sit in hoc vitio, ut ait Pith. n. 12. quamvis hodie harum constitutionum rigor fere ubique in desuetudinem abierit, ut Covar. l.c. §. 7. num. 10. in fine. Clarus v. blasphemia. num. 3. ubi monet, Principes Christianos peccare graviter, si hoc crimen non puniant severissime; cum hoc crimen ob consuetudinem vigentem in aliqua provincia, quæ potius abusus & gravis corruptela est, impunitum relinqui non debeat, vel ex eo capite, quia est contra legem naturalem, divinam & humanam, ut Covar. l.c. num. 13. quamvis tamen etiam hodie pœna arbitria imponatur blasphemie, &c., si enormis est, etiam pœna mortis ei imponi possit ac debeat. Clar. cit. n. 3. Menoch. l.c. num. 3. Fatin. cit. q. 20. num. 66. & 67. Pith. l.c. utr. annorum Superiorum exempla docuisse in Bavaria testatur Haunold. Tom. 6. trahit. 2. n. 153. Ad hæc blasphemus repellendus est à testimonio ferendo in iis causis, in quibus requiruntur testes omni exceptione majores, modò fuerit saltem semel etiam pecuniâ à Judice multatus & condemnatus, eò quod licet blasphemus non sit ipso jure infamis, sit tamen infamis saltem infamia facti, postquam à Judice de blasphemia condemnatus, adeoque jam effectus testis minus idoneus. Arg. c. lucet. de probat. ita Covar. l.c. n. 12. Pith. num. 13. Quod tamen in praxi non servari dicit Clarus, l.c. num. 4.

Quæst. 400. Quis sit Judex competens in crimine blasphemie?

1. R Esp. Primo: Dum blasphemia est hæreticalis, Judex illius competens est solus ecclesiasticus, cum juxta quod dici & probari solet tit. de heretic. & tenet Fatin. l.c. num. 39. Barb. de Off. Episc. alleg. 51. num. 93. Reiffenst. b. t. num. 27. & alii passim, quod in causa hæresis solus ecclesiasticus sit Judex competens; limitat tamen hoc ipsum Reiffenst. b. t. num. 29. ita ut vigente consuetudine contraria (uti eam in partibus Germaniæ vigere testatur) Judices Saculares etiam blasphemiam hæreticalem cognoscant ac puniant, adjectâ etiam hujus ratione, quia nimurum illæ hæreticales blasphemias ordinatiæ potius ex mente blasphemâ, quam hæreticali & errore intellectus procedunt.

2. Resp. Secundo: Blasphemia non-hæreticalis, sed simplex in Deum & Sanctos est mixta fori, adeoque de ea cognoscere potest non solum Judex Sacularis, sed etiam ecclesiasticus, & punire, etiam Laicum alioquin non subditum sibi in temporalibus